

Корисна модель відноситься до методів обробки даних, спеціально призначених для комерційного застосування в галузі діяльності фінансово-кредитних установ і може бути використана для забезпечення проведення лотерей.

Лотерея - господарська операція, яка передбачає продаж гравцю права на участь у розігруванні призу за випадковою вірогідністю за кошти або в обмін на інші цінності, а також безоплатне отримання такого призу у власність у разі визнання такого гравця переможцем.

Випуск та проведення лотерей - господарська діяльність операторів, що включає в себе прийняття сплати участі у лотереї, проведення розіграшів лотерей, виплату призів (виграшів) та інші господарські операції, що прямо або опосередковано забезпечують проведення лотерей, та здійснюється на підставі виданої Міністерством фінансів України ліцензії.

Гравець - фізична особа, яка за власним бажанням бере участь у розігруванні призового фонду відповідно до умов випуску та проведення лотереї.

Оператор - суб'єкт господарювання, установчими документами якого передбачено випуск та проведення лотерей, який відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей [zareestrovano Міністерством юстиції України 25 грудня 2002 року за №1005/7293], і який одержав ліцензію на провадження діяльності з випуску та проведення лотерей.

Лотерейний білет (білет лотереї) - бланк документа суворого обліку, який дає право на участь у розіграші призового фонду лотереї або її окремого тиражу, а в разі перемоги є підставою для одержання призу.

Використання лотерейних білетів для обслуговування лотереї пов'язано з наступними незручностями: існування незворотних фінансових та часових витрат, спрямованих на розробку дизайну лотерейного білету та технологій його захисту від підробок; витрат на обслуговування обігу - їх виготовлення, зберігання, транспортування та утилізацію; ризик понесення збитків від підробок; фізичний знос - втрата товарного виду лотерейного білету на паперовій основі та неможливість його багаторазового використання. Крім того, для гравців існує ряд незручностей, пов'язаних з відсутністю можливості оперативно купити або продати лотерейні білети, не йдучи до установи оператора, обміняти їх на інші і таке інше.

Сучасні засоби автоматизації та зв'язку дозволяють проводити готівкові та безготівкові фінансово-кредитні операції дистанційно та на бездокументній основі. Стрімке розповсюдження і популярність мобільного зв'язку, комп'ютерних технологій, засобів електронної обробки та передачі даних, призводить до необхідності створення, розвитку і удосконалення систем на їх основі.

З рівня техніки заявнику невідомий спосіб проведення лотереї на бездокументній основі.

Задачею корисної моделі є удосконалення способу проведення лотерей, в якому запропоновано використання в якості основного механізму, котрий забезпечує проведення лотерей, ідентифікаційних електронних номерів замість лотерейних білетів, що значно спрощує, прискорює та здешевлює процедуру проведення лотерей при підвищенні надійності та безпеки їх проведення.

Поставлена задача вирішується запропонованим способом проведення лотерей на основі ідентифікаційних електронних номерів, що включає автоматизоване присвоєння у випадковому порядку або в порядку, вказаному гравцем, кожному залученому до лотерейного розіграшу грошовому еквіваленту, ідентифікаційного електронного номеру, котрий генерується та існує тільки на програмних носіях центру електронної обробки даних оператора, та являє собою комбінацію цифр, букв, цифр та букв, знаків, символів і таке інше, та подальше нарахування на нього виграшів, відповідно до правил проведення лотереї.

Для проведення лотереї на основі ідентифікаційних електронних номерів нами була розроблена система, що включає лото-трон - пристрій для проведення розіграшу виграшних номерів та зв'язані між собою центр електронної обробки даних, який має базу даних та відповідний програмний статок, мобільні термінали у вигляді мобільних телефонів, віддалені персональні комп'ютери, сервісний центр оператора.

При здійсненні винаходу досягаються наступні технічні результати.

1. Зменшення часових витрат на проведення однієї транзакції з 1-2 хвилин (при використанні для проведення лотереї лотерейних білетів на паперовій або іншій матеріальній основі) до 0,01 секунди при проведенні лотереї на основі ідентифікаційних електронних номерів.

2. Зменшення трудовитрат працівників оператора з 1-2 людино-хвилин на одну транзакцію до нуля (так як транзакції відбуваються автоматизовано).

3. Зменшення собівартості лотерейного білету з 1-2 копійок (в залежності від якості паперу та кількості і якості ступенів захисту, котрі використовуються при його виготовленні) до нуля, при використанні ідентифікаційних електронних номерів (вартістю ділянки магнітного диску центру електронної обробки даних, котра використовується для одного ідентифікаційного електронного номера, знехтувано).

В подальшому корисна модель пояснюється за допомогою прикладів.

Приклад 1. Оператор проводить лотерейний розіграш. Вартість участі у розіграші (вартість білету) становить 1 гривню. Гравець бажає прийняти участь у лотереї. Для цього він перераховує на рахунок оператора певну суму, скажімо 10 гривень - сума еквівалентна десяти лотерейним білетам. Перерахувати кошти гравець може у будь-який відомий та доступний для оператора та гравця спосіб - з кредитної картки, електронним чи поштовим переказом, з мобільного телефону через систему білінгового зв'язку і т.ін. При першому переказі коштів гравець реєструється: в центрі електронної обробки даних оператора створюється його інтерфейс, де зазначається його логін та код доступу до системи. В разі подальшої участі гравця в лотереї він лише поповнює свій рахунок, шляхом переказу на нього певної суми коштів. Переказавши 10 гривень, за гравцем закріплюються 10 ідентифікаційних електронних номерів, довільно взятих із нерозподіленої між попередніми гравцями частини генеральної сукупності ідентифікаційних електронних номерів, про що йому на його мобільний телефон або електронну пошту надсилається електронне повідомлення, котре містить перелік ідентифікаційних електронних номерів, зарезервованих за ним, дату транзакції та іншу необхідну інформацію. Щотижня на телебаченні за допомогою лото-трону провидиться розіграш виграшних ідентифікаційних електронних номерів. Якщо, серед

зарезервованих за певним гравцем ідентифікаційних електронних номерів існують виграшні номери, то виграш перераховується на рахунок гравця, а гравець автоматично отримує про це електронне повідомлення. Грошовий еквівалент, котрий був закріплений за тими ідентифікаційними електронними номерами, котрі не стали виграшними, втрачається гравцем на користь оператора. Отримати виграш гравець може у будь-який зручний для нього спосіб, передбачений оператором. Гравець надсилає електронне повідомлення (розпорядження) зі свого мобільного телефону або електронною поштою в центр електронної обробки даних оператора відносно суми, дати та способу, котрим він бажає отримати виграш, а оператор виконує його розпорядження - скажімо переказує зазначену суму на банківський рахунок гравця. Право на розпорядження своїм електронним рахунком у оператора гравець отримує увівши свій логін та пароль, котрі ним були вказані при реєстрації.

Крім того, гравець отримує додаткову можливість повернення своїх коштів, до настання моменту розіграшу, шляхом "продажу оператору куплених ним білетів". Для цього гравець надсилає відповідне електронне розпорядження до центру електронної обробки даних оператора, після одержання якого оператор списує з гравця зарезервовані за ним ідентифікаційні електронні номери, виставляє їх у подальший вільний обіг, та перераховує відповідний грошовий еквівалент на рахунок гравця. Все це дозволяє гравцю багаторазово обмінювати свої ідентифікаційні електронні номери та підбирати такі з них, котрі, на його думку, мають найкращі шанси на виграш, безпосередньо до настання самого моменту розіграшу.

Приклад 2. Гравець бажає прийняти участь у лотереї. Для цього він перераховує на рахунок оператора певну суму, скажімо 10 гривень – сума еквівалентна десяти лотерейним білетам. Після цього він надсилає зі свого мобільного телефону або електронною поштою в центр електронної обробки даних оператора електронне повідомлення в якому вказує номери, які на його думку мають виграти в наступному розіграші (аналогічно закресленню номерів в лотерейному білеті). В центрі електронної обробки даних оператора опрацьовується отримана від гравця інформація, після чого гравцю на його мобільний телефон або адресу електронної пошти відправляється електронне повідомлення про підтвердження трансакції. Щотижня на телебаченні за допомогою лото-трону провидиться розіграш виграшних ідентифікаційних електронних номерів. Якщо в електронному повідомленні, котре гравець надіслав оператору, вказані гравцем номери, співпадають з виграшними номерами, то на рахунок гравця оператор перераховує виграш, відповідно до правил проведення лотерейного розіграшу. В іншому випадку гравець втрачає вкладені кошти.

Таким чином, запропонована корисна модель, дозволяє замінити в обслуговуванні проведення лотереї лотерейні білети, що значно спрощує та прискорює механізм проведення лотереї при підвищенні надійності, безпеки та зниженні її собівартості. Крім того, значно розширюється асортимент, здійснюваних клієнтом операцій, що за умови платності, значно підвищує дохідність оператора виграшного займу.